

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 9. aprila 1927.

Telefon št. 2552

STEV. 40.

Reforma železniških tarif za les. — Pred komercijalizacijo železnic.

Sredi tedna so se vršile v Beogradu važne seje tarifnega odbora. Razpravljalo se je v glavnem o železniških tarifah za les in lesne izdelke, katerih znižanje je postalo vsled težke krize šumske industrije najbolj pereče. Iz referatov, ki so bili predloženi tarifnemu odboru, razvidimo, da so od 12 lesnoindustrijskih velepodjetij, ki kotirajo na zagrebški borzi, bila samo 4 v stanju plačati dividendendo in tudi ta le zelo malenkostno dividendo. V letu 1926 se je položaj še bolj poostril. Eno največjih podjetij je bilo prisiljeno izbrisati se z borze, ker so njegove delnice padle od 50 dinarjev normala na 5 Din. Vse tuje konkurenčne države so nas s spretno tarifno politiko prehiteli in pritiskale cene tako, da je lesna trgovina izgubila skoro popolnoma svojo rentabilnost. Po statistiki zunanje trgovine so cene lesu na 1 kg od leta 1925 padle na Din 1.06 v letu 1926 na 0.77, torej za 28%. Medtem pa se železniške tarife ne samo niso znižale, marveč lansko jesen do 8% celo povečale. Referenti so v svojih poročilih obširno razmišljali posledice ogromne konkurence avstro-italijanske tarife, ki nas tolče povprečno za 15 Lit. na 1 m³, dalje pogreške naše carinske politike, ki omogočuje, da prihaja v Dalmacijo češki les za ambalažo cementa, dočim naše tovarne ne morejo vsled visokih tarif konkurirati. Ostro se je kritiziralo tudi pogreško v italijanski pogodbi, ki omogočuje svobodno izvoz okrogle bukovine. Enoglasno je bil sprejet predlog, da se vpelje roekspedicija za izvoz lesa, da se na ta način vzpostavi ravnotežje med domačo in italijansko konkurenco. Kon-

cno se je obširno razpravljalo o znižanju tarife za dovoz lesa na žage, celuloznega in taninskega lesa, furnirjev ter testonov in tavolet. K podrobnostim obsežne spomenice se še ob priliki povrnemo.

Pomočnik ministra saobračaja, inž. B. Popović, ki je predsedoval sejam, je v svojem zaključnem govoru naglasil, da pomeni ta mesec pričetek nove ere v našem železniškem prometu. V finančnem zakonu je bilo sprejeto pooblastilo za ministra saobračaja, da izvede komercijalizacijo naših železnic in tozadevne študije so že skoro zaključene ter bo koncem aprila sklicana anketa gospodarskih krogov cele države, da poda svoje mišljenje o načrtu. Reforma se bo forsirano izvedla, da pridemo s komercijalizacijo do rednega trgovskega upravljanja pri železnicah, ki ga je dosedaj zakon o državnem računovodstvu onemogočeval.

Na predlog tajnika I. Mohoriča je pomočnik inž. B. Popović obljubil, da bo paralelno s pogajanjmi za carinsko-trgovske pogodbe z inozemskimi državami vodil tudi železniško-tarifna pogajanja, da se pojača konkurenčnost našega izvoza in omili naša gospodarska depresija. Obenem je izjavil, da bodo vse reforme izpeljane le po predhodnem sporazumu z gospodarskimi krogi, od katerih položaja in napredka so odvisne tudi železniške finance.

Izjave pomočnika Popovića so napravile na vse člane tarifnega odbora izredno dober vtis in trdno se nadejamo, da smo končno po tolikih bojih vendarle v komercialni politiki naših železnic na pragu boljših dni.

Rusi in Francozi.

Poročevalec »Vossische Zeitung« poroča o dalekosežnem sporazumu med Rusi in Francozi. V principih so se našli. Za ureditev finančnih vprašanj imenovana pododborna sta podpisala v začetku tega tedna v Parizu dogovor, ki določa temelj bodočim dogovorom. O teh bodočih dogovorih so še tiho, ker bo moral biti prej prvi dogovor od obeh vlad ratificiran. V glavnem so tole določili: Rusija plača vsako leto 70 milijonov zlatih frankov Franciji, ki jih bo ta porabila za obrestovanje in za amortizacijo predvojnih ruskih dolgov, v iznosu 370 milijonov zlatih frankov. Od začetka Sovjetska Rusija sploh ni hotela nič slišati o tem dolgu, češ, mi smo nova država in nimamo s prejšnjo caristično Rusijo nič skupnega. Slednjič pa so se Rusi le vdali, a so zahtevali za to od Francije velikih kreditov za obnovo industrije itd. Francozi so rekli: Plačajte dolgove, nato vam bomo dali kredite; Rusi so pa rekli: kako bomo pa plačali, če si z vašimi krediti ne bomo prej opomogli? Tekom pogajanja so Rusi nazadnje ponujali 55 milijonov na leto, Francozi so jih slednjič zahtevali 80; in sedaj se se zedinili na 70 milijonov.

Protiusluga za to naj bodo omenjeni krediti. Francija naj bi dala vrsto novih posojil; prvo posojilo naj bi osegalo 1 milijardo papirnih frankov. Oblika posojila bi bila lahko trojna: 1. državno posojilo od vlade do vlade; 2. novo rusko posojilo na francoskem denarnem trgu; 3. krediti za rusko industrijo. V zadnjih dveh slučajih bi prevzela jamstvo francoska vlada.

Francija zahteva za ta posojila seveda

varnost. Francozi so tole predlagali: Rusija dá kot varščino francoski vladi v zakup izredno bogate petrolejske vrelce pri Grozniju v Kavkaziji, za kojih izkoriščanje bi dobile francoske družbe monopol. Francija uvaža sedaj na leto za ca 4 milijarde frankov petroleja, večina iz Anglije in Amerike. Posest virov pri Grozniju bi napravila Francijo popolnoma neodvisno od dosedanjih trgov in bi imela še to prednost, da bi francoske družbe čistile petrolej lahko v Kavkaziji ali pa doma, s čimer bi si prihranilo francosko narodno gospodarstvo na leto 2 do 3 milijarde frankov. Po novem načinu čiščenja bi dobili iz petroleja pri Grozniju lahko 35% čistega bencina, dočim da angleški petrolej samo 15% bencina. Omenili smo že, da bodo zgradili iz Groznija do Tuapse ob Črnem morju 600 km dolgo napravo iz cevi, po katerih bi tekel petrolej naravnost do morja!

Rusi se temu načrtu nič ne protivijo. Težave bodo delali Angleži; ni čudno. Že sedaj so dali razumeti, da ni ravno prijateljsko od Francozov, če se približujejo Rusom baš v trenutku, ko je razmerje med Londonom in Moskvo posebno napeto. Seveda so za vsem tem velike angleške petrolejske družbe, ki čutijo zgubo milijonskih dobičkov. Francija pa tudi rada vidi, da se Angležem nekoliko zahvali za njih preveliko naklonjenost napram Italiji. Če pomislimo, kakšna je francoska avtomobilna in aviatična industrija in da bi postala glede kuriva sedaj naenkrat prosta itd., se dalekosežnosti dogovora kar prav nič dobro ne moremo zavedati. In da pride za gospodarskim zblizanjem politično, je umevno samoobsebi.

PLAČEVANJE DAVKOV S PRIZNANICAMI O 20% ODBITKU OB ZAMENJAVI KRONSKIH NOVČANIC.

Kakor smo že na kratko poročali, vsebuje finančni zakon za leto 1927/1928 za naše davkoplačevalce izdatno ugodnost, ker jim dovoljuje plačilo davkov s priznancami o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Predmetni člen finančnega zakona se glasi sledeče: »Za davčne zaostanke bodo od 1. aprila 1927 dalje sprejemale državne blagajne namesto gotovega denarja priznanice, ki so se izdale za odbitek 20% od kronskih novčanic ob priliki žigosanja, ako se glase na manjše vsote nego 1000 K. Te priznanice se za plačilo davkov sprejemajo samo od onih oseb in njihovih dedičev, katerim so bile izdane od strani pristojnih organov, ki so novčance žigosali in odbitke sprejemali.« — Ugodnost v sedanji obliki je sicer precej omejena, vendar pa je kljub temu še jako važna. V Sloveniji je po približni oceni vseh priznanc v 20% odbitku 146 milijonov kron, od teh jih je takih, ki se glase na vsote izpod 1000 K za približno 80 milijonov kron. Omejitev v naznačeni smeri zadeva sicer na kritiko, ki pa ni v celoti upravičena, kajti ugodnost v sedanji obliki pomenja brez dvoma prvi korak k likvidaciji vprašanja o realizaciji 20% bonov, kateremu slede v okviru proračunske možnosti nadaljni koraki do popolne likvidacije tega vprašanja. V tem pričakovanju pozdravljamo kljub vsem omejitvam ugodoma omenjeno ugodnost.

DR. WINDISCHER — DELEGAT ZA SVETOVNO GOSPODARSKO KONFERENCO.

Ministrski svet je imenoval prvega tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani delegatom za svetovno gospodarsko konferenco, ki se otvori v Ženevi začetkom maja t. l.

FINANČNI POLOŽAJ JUGOSLAVIJE.

Finančni minister dr. Marković je sprejel zastopnike časnikarstva in se je izrazil proti njim o finančnem položaju Jugoslavije zelo optimistično. Proračun v višini 11.477 milijonov je za 10 odstotkov manjši kot v lanskem letu, kljub temu, da vsebuje velike zneske za investicije. Finančni položaj se počasiboljša, a stalno. Pogajanja z ameriško finančno skupino Blair potekajo prav ugodno. Posojilo bo šlo zlasti v produktivne namene in za zgradbo nekaterih važnih železniških prog. Največjo pozornost posveča finančno ministrstvo ureditvi predvojnih in vojnih dolgov. Predvojni dolgovi Srbije in nekdanjih dežel monarhije bodo urejeni v najkrajšem času. »S smotreno varčnostjo in s pametno gospodarsko politiko se nam bo kmalu posrečilo, da saniramo jugoslovanske državne finance in da dvignemo produktivne sile gospodarstva.«

UGODNOSTI ZA TUJSKI PROMET.

Finančno ministrstvo je izdalo naredbo, glasom katere je vsem posetnikom naših letovišč in kopališč dovoljen carine prost uvoz obleke in perila ter ostale prtljage. Izdana pa so navodila, da se prepreči tihotapstvo. Najbrže bodo izmogoče dobro zamišljenih tujskoprometnih olajšav, postale največje težave in šikane, ki so odvrnile od nas že toliko in toliko letoviščarjev.

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Skupne ali deljene zbornice. (Konec.)

5. Po mojem mnenju se krivo pojmujejo odnošaji svobodnih gospodarskih stanovskih organizacij in uradnih zbornic. Pripadniki sistema deljenih zbornic mislijo, da bodo deljene zbornice ipso facto absorbirale svobodne stanovske zadrage kot nepotrebne. Mislim, da to mnenje ni pravilno. Svobodne gospodarske organizacije, zadrage in zveze so v prvi vrsti stanovske organizacije za zastopanje gotovih specifično stanovskih interesov svojih članov. Pri zakonitih zbornicah je po mojem mnenju situacija drugačna. Korporativni element zbornic ni, da tako rečem, primaren niti bistven za bitno svrhu zbornic. Članstvo zbornic ni samo prisilno, nego je tudi avtomatično, t. j. vsak trgovec, obrtnik in industrijalec postane eo ipso član zbornice, čim otvori obrat. Ni torej točno, če se reče, da so zbornice stanovske korporacije ter da je glavna razlika med njimi in med svobodnimi organizacijami v tem, da je pri zbornicah včlanjenje prisilno, a pri svobodnih organizacijah ne. Korporativni, a po tem tudi stanovski moment je pri instituciji zbornic postavljen v ozadje s tem, da je zbornica prvenstveno poloficielna, posvetovalno telo ter je nekak posrednik med državo in gospodarstvom za vsa ekonomsko-politična vprašanja. Zbornice so po mojem mnenju to, kar so v Angliji, ki ne pozna sistema uradnih zbornic, »economical advisers«, to so posamezni strokovnjaki, ki jih imenuje britanska vlada v ta namen, da proučujejo ekonomske prilike in da dajejo vladi mnenja in predloge na podlagi lastne izkušnje, odnosno opazovanja.

V državah, ki so osvojile sistem uradnih zbornic, imajo fungirati zbornice kot »economical advisers«. Razlika je naravno v tem, da je »economical advisers« posamezna oseba, medtem ko so zbornice institucije s korporativnim dodatkom. Razlika je torej v organizaciji, a funkcije in položaj je isti. Obstoja potemtakem ogromna razlika med svobodnimi gospodarskimi organizacijami, ki imajo stanovski značaj, in med zbornicami, pri katerih stanovski moment ni vobče bistven niti po odnošaju napram gospodarskim krogom onega področja, ki ga dotična zbornica obsega.

Radi tega je po moji sodbi zelo napačno mnenje onih, ki trdijo, da izgube ob deljenih zbornicah svobodne organizacije svojo raison d'être. To so svobodne združitve nasproti vedno prisilnemu korelatu zbornic, ker imajo po više opisanih momentih drugačen temelj, deloma tudi drug namen nego zbornice. Paralelna kooperacija zbornic in stanovskih svobodnih organizacij predstavlja vse to, kar privredniki in njihove posamezne skupine v danem času želijo, oziroma občutijo. Svobodne organizacije izhajajo pri svojem delu iz čisto stanovskega stališča in nimajo v tem pogledu nikakih omejitev, razen onih, ki prihajajo od njihovega članstva, medtem ko morajo zbornice izhajati iz strokovnega stališča ter morajo neprestano ocenjevati, kateri momenti so v danih prilikah važnejši in kateri se morajo in morejo v prvi vrsti vpoštovati z ozirom na gospodarstvo kot celoto kakor tudi na ekonomsko in finančno strukturo države. Oni torej iz vrst svobodnih organizacij, ki zahtevajo deljene zbornice in v zvezi s tem namigavajo na likvidacijo svojih svobodnih organizacij, ne delajo samo na škodo onih organizacij, katerih raison d'être oni sami silno branijo, temveč tudi proti onemu paralelizmu v delu, ki je po mojem mnenju stvarno potreben ali vsaj neizbežen.

6. Moje izkušnje v štirih letih, odkar sem predsednik zagrebške zbornice, govore v prilog skupnih zbornic. Prepričan sem se v mnogih praktičnih slučajih, da je v skupnih zbornicah harmonično sodelovanje vseh gospodarskih stanovskih skupin ne samo mogoče in izvedljivo, nega da daje v praksi vrlo dobre rezultate tako v pogledu zaščite in pospeševanja gospodarskih interesov kakor tudi v pogledu uspešnega sodelovanja, kar se tiče ekonomsko-politične delavnosti države. Omeniti hočem samo mimogrede, kakor sem videl iz praktičnih primerov v zagrebški zbornici, kam bi bili prišli, če bi bili hoteli konsekvantno izvesti vsako kolikor večje nasprotstvo interesov med posameznimi skupinami. Če bi bili hoteli vse to upoštevati, ne bi nikakor zadoščale samo trgovske ali samo obrtniške zbornice, temveč bi morali cepljenje izvesti še mnogo dalje. Imeli smo primere, kjer so si nasprotovale stališča veletržcev in detajlistov (pri vprašanju odpiranja in zapiranja trgovin, nedeljskega počitka in sejmarjenja). Pri obrtništvu je bilo še mnogo več takih nasprotstev, na primer med mesarji in gostilničarji glede pečenja mesa v mesarskih obratih, med zidarji na eni strani ter tesarji, ključavničarji, mizarji in kamnoseki na drugi strani glede obrtno-pravne kompetence za izvrševanje vseh poslov, potrebnih pri zgradbah, potem med čevljarji in opankarji glede pravice do popraviljanja čevljev, med mizarji in pleskarji, med peki in slaščičarji, med ključavničarji in mehaniki, med ključavničarji in krovcji, med brivci in lasuljarji (glede friziranja in izdelovanja lasulj) itd. Ako hočemo tu konsekvantno izvesti načelo stanovskega za-

stopanja posameznih strokovnih interesov potom zbornic, potem bi morali za vsako važno panogo obrti, pa tudi za glavne skupine trgovcev organizirati posebne zbornice. Nihče, pa tudi največji pripadniki deljenih zbornic mi ne bodo mogli oporekati, da take »parcelacije« sil nikdo ne želi in da nima nikakega smisla. Te izkušnje so me podprle v prepričanju, da se one funkcije, ki pripadajo zbornicam, dajo mnogo bolje vršiti v skupnih, nego v deljenih zbornicah.

7. V prilog sistema skupnih zbornic govori tudi še nacionalni moment. Mislim namreč, da bi se v slučaju osvojitve sistema deljenih zbornic pripetilo, da bi v nekaterih zbornicah prišel do preponderantnega izraza tuji element, česar bi ne bilo želeli. V Češkoslovaški, kjer so pač nacionalne prilike različne od naših, tvori ta moment eno glavnih težkoč pri reševanju problema reforme zbornic.

Vsi ti navedeni momenti poleg ostalih, o kojih se je deloma že razpravljalo, deloma pa bodo prišli na razpravo pri detajlni diskusiji o celem vprašanju, so me dovedli do prepričanja, da je treba za našo državo osvojiti sistem skupnih zbornic. Vse to je seveda mišljeno predpostavljajoč, da bo naša kraljevina osvojila načelo, da so nam tudi nadalje potrebne uradne, zakonsko organizirane zbornice, da torej ne namerava izločiti tega konzultativnega foruma iz interesne sfere državne uprave. Tega mislim, naša država ne more storiti, ker so v naših ekonomskih in administrativnih prilikah uradne zbornice vsekakor zelo potreben člen v sestavi organov za reševanje ekonomsko-političnih vprašanj.

Občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico.

V posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo se je vršil v četrtek dne 7. t. m. ob lepi udeležbi redni letni občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico. Kot zastopnik obrtne oblasti je prisostvoval občnemu zboru magistratni tajnik g. Č e h u n.

Uvodoma je gospod načelnik Fran Z e b a l pozdravil zastopnika obrtne oblasti, kakor tudi zastopnike našega časopisja ter se spomnil tudi prerano umrlega člana in revizorja gremijalnega premoženja g. Janca. Iz poročila g. načelnika posnemamo, da je bilo delovanje gremijalnega načelstva v prošlem letu zelo intenzivno ter da je gremijalni odbor posvečal vsem perečim vprašanjem v prošlem poslovnem letu posebno pozornost ter ni štedil ne na trudu ne na času. Pomanjkanje gotovine je povzročilo, da nekateri trgovci niso bili v stanju se obdržati v ravnotežju, vsler česar so prišli v težak gospodarski položaj, kar je dalo povod, da je mnogo obratov ustavilo svoje poslovanje. Številni konkurzi in poravnave nam pričajo, da preživlja naše trgovstvo latentno gospodarsko krizo, v kateri zaenkrat ne vidimo še povoljnega uspeha. Obrestna mera, ki se do danes še ni znižala, je mnogo kriva, da naša trgovina ne pride do onega razmaha, kot ga pričakuje. Visoke davčne, socialne in avtonomne doklade narekujejo našemu trgovstvu čuječo opreznost, dohodki se vedno manjšajo, vsled česar je vsak trgovec vezan na skrajno štedenje.

Ugotavlja nadalje, da je znaten del gremijalnih predlogov našel na merodajnih mestih uvaževanje, vendar je ostalo mnogo vprašanj še nerešenih. Preteklo leto je bila gospodarska bilanca dokaj neugodna in negativna. Živimo v dobi večnih kriz, iz katerih ne vidimo izhoda. Prejšnji minister trgovine dr. Krajač je sicer mnogo obljubil za sanacijo gospodarske krize, uresničil je pa le enega in ta je ustanovitev Državne obrtne banke, ki je za obrtnike neprecenljive važnosti.

Izgledi za olajšanje javnih bremen in dajatev, ki tiščijo našo podjetnost k tlom, so postali minimalni. Nadalje razpravlja gosp. načelnik v svojem načelniškem poročilu o zakonu za pobijanje draginje, o trgovski pogodbi z Italijo o kateri mo-

ramo sigurno računati, da bo ratificirana, ter da se bo pojavila pri nas intenzivna aktivnost italijanskega kapitala, s katerim bo ogoženo marsikatero podjetje v ljubljanski okolici. Potreba je, da se skliče gospodarski svet, potom katerega bi uveljavljali naši zastopniki svoje zahteve. Nato razpravlja o oblastnih skupščinah, o elementarnih nezgodah, ki so obiskale ljubljansko okolico, končno se spomni tudi stanovskega glasila »Trgovski List« ter apelira na vse navzoče, da agitirajo med članstvom za naročbo.

Iz poročila, ki ga je podal g. tajnik L. Š m u c, razvidimo, da šteje gremij 777 članov. Podrobno se bavi s poštnimi in telefonskimi razmerami ter povdarja, da se je ljubljanska okolica po prevratu v gospodarskem oziru znatno ojačila, vsled tega je nujna potreba, da se čimprej preskrbi z močnim telefonskim omrežjem, ki bo našemu trgovstvu olajšalo poslovanje z Ljubljano in drugimi kraji. Glavna zahteva našega trgovstva je, da bi se morale z ozirom na naraščajoči promet pri vseh dosedanjih poštnih in brzojavnih uradih otvoriti javne telefonske govorilnice. Nato podrobno razpravlja o odpiranju in zapiranju trgovskih obratov z ozirom na novo uredbo, ki jo je predložila Zveza gremijev načelstvu v pretres. V davčnih zadevah je podal obširno poročilo, iz katerega posnemamo, da so davčna bremena v Sloveniji še vedno previsoka v kljub nekaterim ugodnostim, ki so se dosegle v lanskem in letošnjem letu. Povdarja, da finančni proračun v davčnih ozirih ni prinesel mnogo izprememb. Za trgovce največjega pomena je ukinitvev 30 odstotnega linearnega pribitka pri dohodnini, dalje 20-letno davčno prostost, s katero se je ustreglo postulat pravčnosti ter bo ta določba prav močno vplivala na stavbeno gibanje. Podrobno se bavi z vprašanjem krošnjarstva ter povdarja, da je zahteva našega trgovstva, da se krošnjarski patent od leta 1952 striktno izvaja, ker določbe tega patenta bi popolnoma zadostovale, da bi se tozadevno napravilo konec sedanjim nerednostim glede krošnjarstva.

Računski zaključek za leto 1926 kakor tudi proračun za leto 1927 sta bila soglasno odobrena ter je bil na predlog revizorja g. Matko Kranjca,

trgovca iz Vrhniko, gremijalnemu odboru in blagajniku podan absolutorij ter zahvala za vestno delo.

Nato je občni zbor podrobno in obširno razpravljajal o odpiranju in zapiranju trgovin. Samostojne predloge so stavili gg. J e l o č n i k, N a r a t, M a h n i č, K r a n j e, J a v o r n i k ter R e m e c. Konečno je občni zbor osvojil predlog, da se uredi vprašanje odpiranja in zapiranja enotno po sporazumu vseh prizadetih ter se bodo tozadevno sklicali posebni sestanki, na katerih bodo člani medsebojno uredili to vprašanje.

Pri raznoterostih prečita g. načelnik vlogo člana načelstva g. Hudeta iz Grosuplje, ki je bila sopolpisana od 5 krajevnih občin, v kateri protestirajo proti ukinitvi dveh vlakov na Dolenski progji. Nadalje vlogo odbora za postavitev spomenika Kralju Petru in sklene občni zbor, nakloniti 500 Din ter pozvati vse člane, da po možnosti prispevajo za spomenik iz svojih privatnih sredstev.

Nadalje razpravlja o volitvah v cenilno dohodninsko komisijo, ki so za naše trgovske kroge največje važnosti ter povdarja, da pri teh volitvah morajo imeti vodilno vlogo le stanovske organizacije, ki so edino poklicane za to, da skrbijo, da pridejo v komisijo možje brez razlike političnega mišljenja in ki znajo varovati interese trgovstva.

Ker se vrši v kratkem velesojm, prosi navzoče, da posečajo semenj ter po možnosti skušajo razstaviti svoje predmete. Omneja nadalje, da se bo vršil letos gospodarski kongres cele Slovenije. Podrobno se bavi s poslovnim davkom, točilno takso, kakor tudi o kaznih pri trošarjarskih prestopkih. Podrobno je poročal o vajenskem vprašanju ter povdarja, da je neobhodno potrebno, da se vsak vajenec predno se sprejme, dá zdravniško pregledati in tako ugotovi za katero stroko je sposoben.

G. J e l o č n i k stavi predlog, da v bodoče noben trgovec ne sme sprejeti vajenca, ki je prekoračil 18 leto starosti. Tozadevno naj načelstvo naslovi na Zvezo posebno vlogo.

Konečno se za dobo enega leta izvoli za revizorja namesto umrlega g. Janca g. M a h n i č.

Občni zbor je zaključil g. načelnik s toplimi besedami, bodreč članstvo k vztrajnemu delu naprosil, da se v prihodnjem letu udeleže istega še v večjem številu.

Nove najemnine za ležarinske prostore.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani je izdala velenim gremijem naslednjo okrožnico: Ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani je izdalo nove določbe o oddaji ležarinskih prostorov v najem. Vse najemne pogodbe, ki jih je sklenila dosedaj železniška uprava s strankami, veljajo najdalje do 31. decembra 1927. One pogodbe pa, ki so bile sklenjene na nedoločen čas, je direkcija najemnikom odpovedala in se razveljavijo s 30. junijem 1927. S 1. julijem stopi za ležarinske prostore na posameznih postajah v veljavo nova tarifa, ki je v območju bivše južne železnice cenejša, kakor so bile dosedanje pristojbine. Cela Slovenija je glede najemnine za ležarinske prostore razdeljena na štiri skupine in sicer spadajo v prvo skupino sledeče postaje:

I. skupina:

Bled, Celje, Kranjska gora, Ljubljana gl. kol., Ljubljana gor. kol., Maribor gl. kol., Prevalje, Rakek, Straža, Toplice.

V II. skupino spadajo postaje:

Bistrica-Boh. jezero, Bohinjska Bela, Brezno-Ribnica, Brežice, Dobropolje, Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Jesenice, Kamnik, Kamnik tov., Kočevje, Kranj, Laško, Lesce, Litija, Ljutomer, Logatec, Maribor kor. kol., Novo mesto, Ormož, Ortnek, Poljane, Polzela-Braslovce, Pragersko, Rače-Fram, Rog. Slatina, Rogatec, Semič, Sevnica, Slov. Bistrica mesto, Škofja Loka, Škofljica, Soštanj, Topolšica, Tezno, Trbovlje, Velike Lašče, Videm-Krško, Vuhred, Marenberg, Vuzenica, Zagorje, Zidani most, Zreče.

V III. skupino spadajo postaje:

Birčna vas, Bistrica, Borovnica, Brezovica, Čakovec, Črnomelj, Donja Lendava, Dravograd, Meža, Gornja Radgona, Grobelno, Hodoš, Kresnice, Laze, Loče, Medvode, Metlika, Murska Sobota, Pesnica, Planina, Podnart-Kropa, Ponikva, Radohova vas, Radovljica, Rečica na Paki, Rimske Toplice, Ruše, Sava, Savski Brestovec, Slovenjgradec, Slov. Bistrica, Slov. Javornik, Slov. Konjice, Stara cerkev pri Kočevju, Stična, Sv. Jurij, Sv. Peter v Sav. dolini, Št. Ilj, Trebnje, Uršna sela-Toplice, Velenje, Višnja gora, Zalog, Zalec.

V IV. skupino spadajo vse ostale postaje.

Nove najeminske pristojbine za 1 m² so sledeče:

Pokrit prostor oziroma klančina:

	železniška last	privatna last
I. skupina	Din 30	Din 25
II. skupina	Din 25	Din 20
III. skupina	Din 20	Din 15
IV. skupina	Din 15	Din 10

Odpri ležarinski prostor, ako je direktno natovarjenje:

	mogoče	nemogoče
I. skupina	Din 8	Din 6
II. skupina	Din 7	Din 5
III. skupina	Din 6	Din 4
IV. skupina	Din 4	Din 3

Te pristojbine so posebno važne za trgovce z lesom, kakor tudi za trgovce z deželnimi pridelki, ki imajo na postajah svoje ležarinske prostore in prosijo Zvezo vse gremije, da vršijo poizvedbe v krogih interesentov:

1. Ali je sedanja uvrstitev železniških postaj na področju Vašega gremijalnega okoliša po mnenju interesentov z ozirom na promet na sličnih postajah v gornje skupine primerna ali ne?

2. Kakšno stališče zavzemajo interesi napram novim pristojbinam? Pri pominja Zveza, da je uprava južne železnice zahtevala skoro na vseh postajah višje pristojbine, kakor pa bodo uveljavljene po novi naredbi.

3. Kakšne ukrepe želijo interesi za zaščito interesov domačih trgovcev napram inozemskim najemnikom, odnosno napram spekulantom? Ako se dogajajo v gremijalnem okolišu taki primeri, kje in kateri inozemci so najemniki in ali se oddajajo ležarinski prostori komu v podnajem?

4. Ali zadostujejo sedanji ležarinski prostori potrebam lokalne trgovine, odnosno kje ne?

Obenem svetuje Zveza, da sestavijo gremiji za gremijalno evidenco seznam vseh najemnikov ležarinskih prostorov na železniških postajah v svojem področju ter da pošljejo Zvezi prepise.

Trgovina.

Izvoz suhih jedilnih gob v Južno Ameriko. Neka tvrdka v Južni Ameriki želi uvažati iz naših krajev suhe jedilne gobe. Natančen naslov tvrdke, kakor tudi prepis njenega predmetnega dopisa, je interesentom na razpolago v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Trgovske zveze s Poljsko. Udruženje trgovcev v Lodzu (Stowazyszenie kupcow — Lodz — Piotrkowska 73) je ustanovilo v okviru udruženja posebno sekcijo trgovskih zastopnikov, ki ima skrbeti za ojačanje trgovskih stikov Lodza z inozemstvom. Interesenti, ki želijo navezati kupčijske stike z Lodzom, se naj obrnejo na imenovano udruženje.

Zunanja trgovina Rusije. V februarju so prodali Rusi v inozemstvo za 55.1 mil. rubljev blaga, v januarju za 49.1 milijonov, kupili so pa v januarju za 37.7 milijonov rubljev blaga, v februarju za 38.5. Bilanca je bila torej v februarju dosti bolj aktivna kot v januarju. V dosedanjih petih mesecih tekočega gospodarskega leta je znašal eksport 312.8 milijonov rubljev, import pa 208.1 milijonov rubljev. Kakor vidimo, je bil aktivni saldo prav lep. V istih mesecih prejšnjega gospodarskega leta je bil pa saldo pasiven, in sicer za 66.4 milijonov rubljev.

Industrija.

Italijanska električna industrija. — Upravni svet milanske Edisonove družbe je izdal poročilo, ki pravi, da je znašala nalozba kapitala v italijanskih elektrarnah na koncu septembra 1926 2650 milijonov zlatih lir. Glavnična potreba električnih družb se je krila do leta 1925 v prvi vrsti z zvišanjem glavnice. Po letu 1925 so se obračali predvsem na ameriški denarni trg, ki je dal na razpolago okoli ene milijarde papirnih lir. Sedanja letno produkcija cenijo na 6212 milijonov KW ur, od kojih pride ca 30 odstotkov na Edisonovo skupino. Njeno prodajno količino navajajo s 1629 milijoni KW ur. V Edisonovi skupini je investiranih sedaj 1874 milijonov lir. Družba Edison, spojena s Conti, je imela na koncu leta 1926 delniško glavnico v znesku 712 in pol milijona lir ter 114 milijonov lir rezerv; pa v tej številki še niso vštete podružnice, ki so se samostojno upravljale.

Denarstvo.

Koliko je posodila Amerika Italiji? Iz New Yorka poročajo, da so ameriški finančni listi izračunali, da znašajo posojila, ki so jih severno-ameriške banke do sedaj dale Italiji, 160 milijonov dolarjev.

Vesti iz pisarne ljubljanskega velesejma.

Gospod minister dvora nas je obvestil z dopisom od 28. decembra 1926, da je Nj. Vel. Kralj blagovolil sprejeti pokroviteljstvo VII. Ljubljanskega mednarodnega vzorčnega velesejma.

Gospod minister pošte in brzojava je z dopisom št. 64.442/1926 odredil, da se morata prireditvi letošnjega velesejma in letošnje pokrajinske razstave reklamirati v vseh poštinih zgradbah in prostorih, ki so pristopni strankam ter da se morejo na vse poštne pošiljke prilepljati naše vinjete.

Gospod minister trgovine in industrije je izdal dne 2. januarja t. l. pod št. 20.811 uverjenje, da nosi letošnji velesejem kakor tudi pokrajinska razstava polni značaj čisto gospodarske razstave. Dalje je v zvezi s tem odlokom odredil, da so vsi predmeti industrijske svojine, razstavljani na eni ali drugi teh prireditve, ki so torej uradno priznane razstave, deležni prvenstvene pravice na podlagi § 160 zakona o zaščiti industrijske svojine, kakor je predvideno v §§ 90, 107 in 113 zakona o zaščiti industrijske svojine §§ 95 do 99 naredbi od 17. novembra 1920.

Transportne olajšave. Jadranska plovidba d. d. Sušak je udeležnikom obeh prireditve odobrila vozne ugodnosti tako, da plačajo tisti, ki se bodo vozili v prvem razredu, ceno drugega razreda, a oni, ki se bodo vozili v drugem razredu, ceno tretjega razreda. Za tretji razred ni nobene ugodnosti. Dubrovačka parobrodarska plovidba a. d. Dubrovnik je dovolila posetnikom VII. velesejma in II. Pokrajinske razstave 50 % popust, in sicer od 20. junija do 22. julija, oziroma od 1. do 30. septembra. Treba pa je vzeti karto za smetnje. Kaštelanska plovidba Split je dovolila 50 % popust, kakor Dubrovačka parobrodarska plovidba.

Generalna direkcija avstrijskih zveznih železnic je dovolila za prevoz blaga 50 % popust od normalne tarife, v osebnem prometu pa velja 25 % popust, izvzemši za ekspresne in luksuzne vlake.

Carina. Gospod minister financ je za letošnji velesejem, oziroma za Pokrajinsko razstavo odobril to-le: Da se na osnovu čl. 10. tač. 4. predloga zakona o opštoj carinski tarifi pri privremenem uvozu predmeta namenjenih za VIII. Ljubljanski velesejam in II. Pokrajinsku izložbo ne naplačuje propisna uvozna carina, več se carina obezbedi garantnim pismom jedne ovlaštene banke za rad sa devizama i valutama po prethodnom protokolisaniu kod gen. inspektorata ministarstva finansija. (Seveda so tvrdke, katerih carina bi šla na garantno pismo sejsnske uprave, zavezane, da se krijejo zopet napram njej. Ob veles.)

Da se roba iste kakvoće i načina pakovanja izuzev trošarinske i monopolske, koja je upakovana u sanducima ili drugim priznanim spoljnim zavojima (n. pr. konzerve u hermetički zatvorenim sudovima) ne žigoše svaki unutaršnji zavoj posebice, nego da se od svake vrste robe zadržati po jedan ugled i

Dopis.

Povrnitev trošarine. Trgovec iz Dolenske nam glede povrnitve trošarine na alkohol in žganje piše sledeče: Dne 3. t. m. se je pri meni zgledil organ finančne kontrole ter izjavil, da ima nalog pregledati zalogo le pri proizvajalcih in pri grosistih.

Kaj pa bode z detajlisti? Ali nismo mali trgovci enakopravni državljani? Če je znala državna uprava pri poviki trošarine poiskati vsakega podeželskega »kramarja« v najbolj zakotni vasi, menim da bi tudi v tem slučaju lahko to storila. Kako pridemo detajlisti do tega da nismo deležni znižanja? In če zna državna uprava poiskati vsakega malega trgovca pri iztirjanju davkov, mora tudi v tem slučaju upoštevati detajliste. Kako pride do tega trgovec, kateri je zadnje dni meseca marca dobil n. pr. 300 litrov špirta, da mora izgubiti Din 2280? — Kdaj se pri špirtu to zasluži? Motivacija, da mu ni potreba prodajati po nižji ceni, dokler ima še staro zalogo, ne drži. K temu ga bode prisilila konkurenca, katera bo toliko srečna, da bo imela v nekaj dneh na zalogi blago po znižani trošarini. In kdo pa se prišteva danes k proizvajalcem in k trgovcem na debelo? Ako je kdo izkupal doma 25 litrov slivovke, je li potem že proizvajalec? Dotični ima ugodnost, da se mu povrne trošarina od vsega blaga, tudi od tistega, ki ga je kupil in imel 1. aprila t. l. v zalogi. Ali pa je če je enkrat slučajno prodal 100 litrov špirta, takega smatra finančna kontrola za trgovca na debelo. On ima pravico do povrnitve, drugi ne.

Nadejam se, da bodejo naše organizacije odločujoče faktorje opozorile na to in na izgubo katera vsled tega preti malemu trgovcu. Pri sedanji težki krizi, katera preti uničiti tudi detajliste, nikakor ni pravilno, da bi se ravno te vrste trgovci zapostavljali.

Promet.

Pomorska plovba Češkoslovaške. Iz Prage prihajajo poročila iz zanesljivih virov, da je neka angleška finančna skupina ponudila češkoslovaški vladi kredit dveh milijonov funtov za nakup morskoga brodovja. Predložila je vladi načrt za nakup petnajstih ladij po 3000, 6000 in 8000 ton. Amortizacija in obrestovanje kapitala sta preračunjena na 20 let. Kakor trdi ponudba, se iz skupička plovnega prometa ne bo krila samo potreba za obrestovanje, temveč se bo dosegel tudi izdaten dobiček. Češki vladni krogi so mnenja, da bi bilo dobro zaenkrat napraviti poskus z morskimi ladjami. Vemo že, da ima Češkoslovaška svobodno cono v hamburškem pristanišču. Seveda bi se moralo blago, ki prihaja iz Češkoslovaške, v hamburškem pristanišču preložiti na morske parnike, in obratno na rečne parnike. In ker tudi promet po Labi vsled nizkega stanja vode in vsled zamrznjenosti ni zmeraj mogoč, bi se morala napraviti v Hamburgu velika skladišča. Poskus bi povedal, če bi se vse to splačalo.

RAZNO.

Bojkot proti Fordu. V Detroitu, prav tam, kjer so glavne Fordove tovarne, se je začelo bojkotno gibanje proti Fordovim avtomobilom. Uprizorilo ga je 4500 mesarjev in prodajalcev na drobno. Sedaj se je raztegnil bojkot tudi na St. Louis in na druga mesta države Missouri in naprej. »Times« poročajo, da so trgovci v bližini Fordovih tovarn, tedaj, ko je Ford minimalne plače v svojih tovarnah dvignil na pet dolarjev na dan, temu primerno zvišali cene živil itd. Nato je napravil Ford za svoje delavce lastne trgovine živil in oblek, kjer so bile cene nižje kot pa v zasebnih trgovinah. Že v prvem letu je kljub nižjim cenam dosegel Ford dobiček 40.000 dolarjev in je začel nato prodajati tudi drugemu občinstvu, ne samo svojim delavcem. Njegove cene so nižje kot cene, ki jih morajo detajlisti plačevati veletrgovcem. Zato torej bojkot proti njegovim avtomobilom.

Drobne vesti. Rumunski lej se v zadnjem času neprestano dviga. Vzrok iščejo v inozemskih nakupih žita v Rumuniji. — Kovinska in devizna zaloga Narodne banke je znašala 22. marca 407.5 milijonov dinarjev, vsa aktivna pa 8.878 mil. dinarjev. Obtok bankovcev je izkajal 5.469.1 mil. Din. — Neka ameriška statistika računi letne dohodke na eno osebo; največ dohodkov na leto ima Amerikanec v U. S. A., 10.000 mark, nato Kubanec 8000, Anglež 7800, Kanadec 7600, Novozelanec 6000, Urugvajec 6000, Belgijec 5400, Francoz 4500, Argentinec 4000, Švicar 4000. Indijec ima najmanj dohodkov, 300 mark na leto, in ne dosti več jih ima Kitajec, 400 mark. — V zadnjih dveh letih so na Ogrskem osušili in v rodoviten svet spramenili 156.000 oral; to je tako ogromen prostor, da bodo producirali na njem lahko 1 milijon meterskih stotov pšenice, kar bi pomenilo eksportni plus v vrednosti 32 milijonov pengö. Za proračunsko leto 1927/28 je namenjenih za melioracije nadaljnih 20 milijonov pengö. Vsega skupaj gre za melioracije v izmeri 1 milijona oral. — Na Nemškem so vpeljali zavarovanje proti dežju, zlasti za sportna in obrtniška podjetja. Zavaruješ se lahko za mesece tedne, dneve ali ure. Premije naračunijo po verodostojnemu računu na znanstveni podlagi, z uporabo meteorološke statistike. — Francozi so morali med vojsko založiti pri Angleški banki 480 milijonov zlatih frankov. Predsednik Francoske banke Moreau se je podal te dni v London, da izposluje dvig teh frankov in transport nazaj v Francijo. V to svrhu bo predlagal v Londonu takojšnje odplačilo zadnjih štiri letnih anuitet dol. 1930, v znesku 38 milijonov funtov. — Nemško filmsko

podjetje Ufa je zašlo v velike finančne težkoče; dolgovi Ufe znašajo okoli 75 milijonov mark. Započeli so z veliko sanacijsko akcijo. — Kovinsko in devizno kritje Nemške državne banke se je dvignilo na 69.1%. — Delegacija avstrijskih trgovcev in industrijev je prišla v Moskvo in so sprejeli zastopniki najvišjega gospodarskega sveta in trgovskega komisarijata. — Kovinsko in devizno kritje Avstrijske Narodne banke je znašalo na koncu 3. marčevega tedna 74.6 odstotkov.

Od tekača do največjega trgovca. Lastnik znane londonske trgovine Selfridge, Mr. Gordon Selfridge, je kupil za 10 milijonov funtov (nad eno milijardo lir) drugo največjo trgovino te vrste v Londonu Whiteley. Ta trgovina se razteza v Oxford streetu na daljavo dveh kilometrov. Z nakupom te trgovine je postal Selfridge najbogatejši trgovec in eden izmed najbogatejših mož na Angleškem. Zraven omenjenih dveh trgovin ima po drugih angleških mestih še 21 veletrovin. Gordon Selfridge je rodom Amerikanec, pričel je kot tekač s tedensko plačo poldruga doljarja v Newyorku.

Zlato in demanti. V Kremnici (Slovaška) so odkrili izredno bogato zlato žilo, ki vsebuje na 1 tono 450 gramov zlata; naravnost rekord. — Ob izlivu reke Oranje v Južni Afriki so pa odkrili nova bogata demantna najdišča. Doslej najdeni demanti, v vrednosti nad 100 tisoč funtov, so popolnoma zgubljeni, in mislijo geologi, da jih je po kakšni zemeljski katastrofi prinesla voda daleč iz notranjosti Afrike tja do obale. Povprečna teža demantov je pol karata; eden jih ima pa 81 in je vreden 7000 angleških funtov.

Po svetu. Po tečaju 160% so vpeljali te dni na berlinski borzi delnice švedskega vžigaličnega trusta v znesku 7.500.000 švedskih kron. — Občni zbor Alpine Montan se bo vršil letos šele v juniju. Takoj po objavi bilance bodo tudi te delnice vpeljane na berlinski borzi. — Kredit, ki ga bo najelo mesto Budimpešta, najbrž v Ameriki, je z dovoljenjem vlade določen končnoveljavno pa 20 milijonov dolarjev. — Znanca gumijeva tvrdka Dunlop bo izplačala letos 20 odstotno dividendo; lani je bila 15 odstotna. — Ogrske sladkorne tovarne so delale letos z zelo velikim dobičkom in bodo izplačale prav lepe dividende. — Rumunski finančni minister Averescu izjavlja, da more rumunska Narodna banka kolebanje leja sedaj lahko ustaviti in da lahko izvrši priprave za stabilizacijo. Z deli za stabilizacijo bodo takoj pričeli. — Češki listi poročajo o bistvenem zboljšanju o prodaji železa in jekla, doma in na tujem. To je prvič normalni sezijski pojav, drugič pa je v zvezi z zvišanim stavbnim delovanjem. Zato je tudi povpraševanje po stavbnem materialu najživahnejše. V inozemstvu zlasti v Skandinavijo, v Rusijo, na Balkan in v Italijo, prodajajo najbolj specialne vrste žice, pločevine in posebno kvalitetnega blaga. — V prvih enajstih mesecih tekočega kalijevega leta maj 1926 do inkl. marec 1927 so producirali na Nemškem 11,610.000 met. stotov kalija, v istih mesecih prejšnjega leta 10,660.000. — V Ulčinju bodo pričeli v najbližjem času z napravo velike soline. Nakupili so za 4,500.000 dinarjev 2000 oralov sveta in so določili za prva dela 12 milijonov dinarjev; tu so vračunjeni tudi stroški za zaježitev Bojane. Vsa naprava soline, ki bo ena najbolj modernih v vsej Evropi, bo stala 60 milijonov dinarjev in bo trajala najmanj tri leta. — V drugi polovici marca se je število brezposelnih v Avstriji znižalo za 22.000 in je znašalo na koncu marca še 208.000. — Ameriške banke hočejo kreditirati Poljski dolar sko posojilo, s pogojem soudeležbe na Poljski Narodni banki. Dva člana ameriške finančne misije bosta prišla v Varšavo, da se pogajata s finančnim ministrom o reformi plačevanja davkov. Bančni konsorcij zahteva trajno stabilizacijo zlota, pri čemer bi v dolarski pariteti bilo razmerje 1:8. — Število brezposelnih na Poljskem znaša okoli 252 tisoč ljudi. — Trgovska pogodba med Češkoslovaško in Ogrsko bo stopila v veljavo šele v juniju, a se učinki že sedaj poznajo. Ogrska industrija se vsled dovoljenih carinskih olajšav boji češkoslovaške konkurence in se je že začela

boriti proti nji, zlasti tekstilna in usnjarska industrija. Ti dve industriji dovoljuna že sedaj 10 odstotne popuste in dajeta zelo ugodne prodajne pogoje; tako si hočeta zavarovati krog odjemalcev in otežkočiti čehoslovaški industriji osvojitve ogrskega trga. — Ogrska je uvozila februarja za 79.1 milijon. pengö blaga, izvozila ga je pa za 54.7 milijonov, bilanca je bila torej močno pasivna. Med uvoznimi predmeti je bil na prvem mestu les, med izvoznimi goveja živina. — Povpraševanje po volni je bilo na ogrskih trgih volne v zadnjem času precej veliko in so se cene tako dvignile, da so prišle nad ameriški nivó. — 7. in 8. t. m. se je vršilo v Londonu svetovanje državne angleške zveze industrijev s predsedstvom fašistovskega generalnega sveta italijanske industrije v zadevi skupnih industrijskih interesov. — Srednje tovarne čevljev v Češki hočejo napraviti skupno eksportno pisarno. Nova prodajna organizacija bi obsegala samo srednja podjetja, ki izdelujejo kvalitetno blago, velike eksportne tvrdke bi ji ne pripadale. Pozneje enkrat bi se morda ta organizacija spremenila v eksportno družbo. Vse gre za združenjem.

Nabava papirja in tiskarskih barv. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje drugo pismeno dražbo za dobavo ca 26.000 kg tiskarskega papirja in raznih tiskarskih barv. Dražba bo dne 4. maja 1927 ob 11. v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 42. Pogoji se lahko vpogledata in kupijo v ekonomskem odseku poštne direkcije v Ljubljani. Jamčevina (5 odstotkov ali, če je inozemec, 10 odstotkov) pa se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije, soba št. 41.

Gospodarske vesti. Na zborovanju trgovcev v Pragi so razmotrivali vprašanje, ali naj trgovstvo izgradi gremije za cela okrožja ali naj se rajše posveti izgradbi gremijev za manjše okraje. Re-

ferati in potek debate so izzvenili v zahtevo, naj se v bodočem obrtnem pravilniku določi obligatorična uvedba **okrajnih gremijev**, v katere bi trgovci dotičnega okraja morali vstopiti. — Na Dunaju se je zaključila konferenca o mednarodni priključitvi tovarnega blaga v železniškem prometu nasledstvenih držav. Udeležile so se konferenice Jugoslavija, Italija, Avstrija, Češkoslovaška, Poljska, Ogrska in Romunija. Dogovor stopi v veljavo 15. maja. Je več dobrega v njem, in se bo prevažanje blaga precej pospešilo. — V Moskvi so sklenili najeti novo notranje **posojilo** v znesku 100 milijonov rubljev. Posojilo bo 10 odstotno. — V februarju je bilo število konkurzov v Avstriji 54, v marcu isto; število **poravnalnih postopanj** je pa nazadovalo od 261 v februarju na 244 v marcu. — Beremo, da sta se Francija in Rusija domenili glede odplačevanja ruskih predvojnih **dolgov**. Smo že večkrat o tem pisali in povedali, da zahteva Francija najprej odplačila, potem pa da bo dala Rusiji kredite za gospodarsko obnovo, Rusija pa da zahteva najprvo kredite in da bo nato začela odplačevati. Sedaj beremo, da je ruska delegacija pristala na letno dplačilo 70 milijonov zlatih frankov za obresti in za amortizacijo, za kar bi dala Francija Rusiji posojilo v znesku 1 milijarde papirnih frankov. O načinu še ni nič gotovega. Kot jamščino bi dobila Francijo izključno izkoriščanje petrolejskih vrelcev v Grozniju v Kavkaziji. Glej o tem poseben članek. — Italija hoče dati **Ogrom** v reškem pristanišču svobodno cono in jim hoče tudi sicer iti v vsakem oziru na roko. — Angleži in Francozi so se domenili, da bo plačala Francoska banka Angleški banki 33 milijonov funtov, ki ji jih še dolguje in da ji bo vrnila Angleška banka onih 18,350,615 funtov, ki jih ima že od vojnega časa naprej spravljene kot jamstvo. — Nemška vlada namerava dovoliti nov kredit za ruske kupčije, v znesku 80 milijonov

mark, ker presegajo ruska naročila že dovoljeni znesek 300 milijonov mark za 80 milijonov. Pravijo, da se temu novemu posojilu ne bo protivila nobena stranka. — Kakor lani, bo tudi letos financirala Budimpeška ogrska komercialna banka več **rumunskih sladkornih podjetij**. Znesek bo znašal 300.000 funtov, krit bo pa s sladkornimi zalogami tovarn in z jamstvom rumunskih bank. — Vsled boleznih romunskega kralja so se pogajanja za nemško posojilo Rumuniji zopet prekinila. — Čez par dni bo predloženo v podpis tretje **rusko notranje poljedelsko posojilo**, namenjeno za deželo. Obrestovanje bo 17 odstotno. — Rusi nameravajo zgraditi v bratislavskem pristanišču veliko tranzitno skladišče in jim gredo Čehi kar moč na roko. — Italijani bodo že obstoječo tovarno umetne svile v Tomašovu na Polj-

skem preuredili in razširili ter se bo lanski eksport v višini 1200 ton potrojil. — Romunska Narodna banka daje drugim bankam kredite po 6 odstotkov, te jih pa dajejo naprej po 20 do 30 odstotkov. Vlada je začela z energičnimi koraki v smeri znižanja obrestne mere pri zasebnih bankah. Saj je razlika res malo preveč kričeča. Hkrati nadaljuje rumunska vlada delo za stabilizacijo leja. — Ogrski finančni minister Bud je v ekspoziciji slikal gospodarski položaj Ogrske kot normalnim predvojnimi razmeram se približujoč. Samo **bankarstvo** je še zmeraj nezdravo. Ustanovljajo se neštete nove banke in se brezobzirno borijo druga proti drugi, s čimer se kredit podraži in se občinstvo izkorišča. Denarne zavode bo treba koncentrirati in če ne bo šlo zlepa, bo šlo zgrda. Dalje je govoril minister proti prevelikemu najetju inozemskih posojil. — Skupina ameriških velekapitalistov je nakupila pravice ogrskega iznajditelja inženerja Bela Dornerja za izdelovanje celuloze iz koruzne slame.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte ceniki!

TRŽNA POROČILA.

Zagrebski evetni sejem (7. t. m.) Dogon običajen. Cene na dosedanji višini; le prvovrstno blago za izvoz se je plačalo po 25 do 50 par dražje kakor na zadnjem sejmu. Prvovrstni biki in voli so se kupovali za Trst, Milano in Gradec. Dogon konj je bil malo manjši, po kakovosti pa je bilo blago boljše. Cene poskočile. Kupovali so se konji tudi za izvoz v Italijo in za Slovenijo. Cene za kg žive teže: voli domači I. 9—10.50, II. 7.50—8.50, bosanski II. 6—7.50, biki 7.50—10, krave I. 7—8.50, II. 6—6.50, junci I. 9—10.50, II. 8—9.50, junice I. 8 do 10, II. 7—7.50, teleta 6—12 (zaklana 8—12), svinje pitane domače 14—14.50 (zaklane sremske 18.50—19.50) dinarjev. Krma: detelja 125—150, seno I. 125—150, II. 100—125, otava 125—150, slama 50—75 Din za 100 kg.

Izdelovanje oljnatih barv, firmeza, lakov in steklarskega kleja. — Zaloga kemičnih in rudninskih barv. — Potrebščine za slikarje, pleskarje, ličarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva, cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

Vse vrste trgovske knjige kot: **amerikanski journal, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štrake, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke** Vam nudim s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana
Florijanska ulica št. 14

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Tiskarna MERKUR, Ljubljana

trg.-ind. d. d. - Simon Gregorčičeva ulica 23
se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrijce in urade. — Lastna knjigovoznica

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, naramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, klovi v vseh barvah, šifoni, Solingen žarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, laptelnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinč

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Ljubljana.

Najnižje cene! Točna postrežba!

Naročajte in
širite povsod
TRGOVSKI
— LIST! —

Najpripravnejša darila za Veliko noč so

Josip Petelinca

šivalni stroji in kolesa

Znamke **GRITZNER, ADLER, PHONIKS** s prostim tekom (Freilauf), pneumatika, olje ter posamezni deli (najnovejšo opremo).
Edino le v Ljubljani, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Telefon 2915. Najnižje cene, tudi na mesečna odplačila.

Veletrgovina
A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišava z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

VINOČET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :::: Telefon št.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.